

საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის
სამინისტროს კურორტოლოგიისა და
ფიზიოთერაპიის სამეცნიერო-
კვლევითი ინსტიტუტის
წყადტუბოს ფილიალი

(პროსპექტი)

THE TSKALTUBO BRANCH OF THE RESEARCH
INSTITUTES OF HEALTH RESORTS AND PHYSICAL
THERAPY, MINISTRY OF HEALTH,
GEORGIAN SSR

(Prospectus)

LA FILIALE DE TSKALTOUBO DE RECHERCHE
SCIENTIFIQUE D' HUDROLOGIE ET DE
PHYSTOTHERAPIE DU MINISTERE DE LA
SANTÉ' DE LA R. S. S. DE GÉORGIE

(Aperçu)

სახლმშენებლის ქვეყნების ჯანმრთელობის
დაცვის ორგანიზატორთათვის ჯანმრთელობის
დაცვის საერთაშორისო ორგანიზაციის მიერ
მოწყობილი სემინარის მასალები

საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის
სამინისტროს კურორტოლოგიისა და
ფიზიოთერაპიის სამეცნიერო-
კვლევითი ინსტიტუტის
წყადტუბოს ფილიალი

(პროსპექტი)

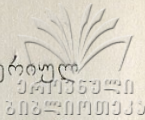
საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს კურორტოლოგიისა და ფიზიოთერაპიის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის წყალტუბოს ფილიალი დაარსდა 1950 წელს. მის ამოცანას წარმოადგენს ავადმყოფთა ორგანიზმზე წყალტუბოს სამკურნალო ფაქტორების გავლენის მეცნიერული შესწავლა, ამ ფაქტორების მოქმედების მექანიზმის გამოვლენა და მათი გამოყენების ყველაზე ეფექტური და რაციონალური მეთოდების შემუშავება.

ფილიალის სტრუქტურა შეესაბამება ზემოაღნიშნულ ამოცანებს. ფილიალს აქვს თანამედროვე სამედიცინო ტექნიკისა და მეცნიერების უკანასკნელი სიტყვის მიხედვით მოწყობილი განყოფილებები, ლაბორატორიები და კაბინეტები.

ფილიალის ძირითად ბაზას წარმოადგენს მისი კლინიკური განყოფილებები, რომლებიც სამეცნიერო-კვლევით მუშაობას აწარმოებენ რესპუბლიკის ბიუჯეტის ხარჯზე გაცემული უფასო საგზურებით შემოსულ ავადმყოფებზე. უფასო მკურნალობა ფილიალში ქმნის მეცნიერული მუშაობის ფართოდ გაშლისა და წინასწარ შემუშავებული თემატიკის მიხედვით ავადმყოფთა შერჩევის საუკეთესო, ხელსაყრელ პირობებს.

ფილიალის თერაპიული განყოფილება მოწყობილია 45, ნევროლოგიური — 20, გინეკოლოგიური — 10, ბავშვთა განყოფილება — 25 საწოლზე. ამგვარად, ფილიალის გამტარუნარიანობა უდრის 100 საწოლს. ყველა განყოფილება წლის განმავლობაში მომსახურებას უწევს 1350 ავადმყოფს, აქედან ბავშვთა განყოფილება — 200 მოზარდს.

კლინიკურ განყოფილებებს მომსახურებას უწევს კლინიკურ-დიაგნოსტიკური და ბიოქიმიური ლაბორატორიები, რომლებსაც აქვს ყველა საჭირო მოწყობილობა კლინიკურ-დიაგნოსტიკური, ბიოქიმიური და სხვ. ანალიზების ჩასატარებლად. ამასთან ერთად, მოწყობილია იზოტოპების ლაბორატორია, რომლის ბაზაზეც წარმოებს მეცნიერული კვლევა-ძიება კაბილარების განვლადობის, ფარისებრი ჯირკვლის ფუნქციური მდგომარეობის საკითხებზე და ა. შ. რენტგენდიაგნოსტიკის კაბინეტი აღჭურვილია თანამედროვე უახლესი აპარატურით, რომელიც იძლევა ტომოგრაფიის, ტელე-

რენტგენოგრაფიის, რენტგენკიმოგრაფიის მიზეზობრივ და სერიულ გადაღებათა საშუალებას და ა. შ.

გარდა აღნიშნულისა, ყოველ განყოფილებას აქვს კარგად მოწყობილი ფუნქციონალური დიაგნოსტიკის კაბინეტები. მაგალითად, თერაპიულ განყოფილება უზრუნველყოფილია ელექტრო-ბალისტო- და ვექტოროკარდიოგრამის რეგისტრირებისათვის საჭირო რთული ელექტრული აპარატურით, აგრეთვე დანადგარით პულსურ ტალღათა გავრცელების სიჩქარის რეგისტრირებისათვის.

სპეციალურ კაბინეტებში წარმოებს ფილტვების, გარეგანი სუნთქვის, სისხლის სუნთქვითი ფუნქციის, ქსოვილების მიერ ჟანგბადის შთანთქმის შესწავლა და ა. შ.

სისხლძარღვთა სისტემის განვლადობის მოშლილობით შეპყრობილ ავადმყოფებში პერიფერიული სისხლის მიმოქცევისა და ქვედა კიდურების კუნთთა ფუნქციური მდგომარეობის შესწავლისათვის ასევე სპეციალური კაბინეტია მოწყობილი.

ნევროლოგიურ განყოფილებას აქვს კუნთთა მოქმედების დენების, მათი ავზნების მარეგისტრირებელი აპარატურა (ელექტრო-მიოგრაფი, ქრონაქსიმეტრი), მათი ტონუსისა და მუშაობის უნარის მაფიქსირებელი მოწყობილობა და ა. შ.

ასეთივე მოწყობილობა აქვს ბავშვთა განყოფილებას. გარდა ამისა, ეს უკანასკნელი უზრუნველყოფილია ოთხივე კიდურისათვის საჭირო პლექტიზმოგრაფებით და სხვ.

გინეკოლოგიური განყოფილების განკარგულებაშია პორმონული ლაბორატორია ესტროგენებისა (ესტრონი, ესტრიოლი, ესტრადიოლი) და 17-ნეიტრალური კეტოსტეროიდების შესწავლისათვის.

ფილიალის კლინიკურ განყოფილებებთან უშუალო თანამოქმედების კავშირშია ექსპერიმენტული ბალნეოლოგიის განყოფილება, რომელსაც უჭირავს ცალკე სპეციალური შენობა და აღჭურვილია სამედიცინო ტექნიკის უკანასკნელი სიტყვის მიხედვით. ეს განყოფილება უზრუნველყოფილია ყველა სახის ცხოველთა (ძაღვები, კურდღლები, ბაყაყები და სხვ.) სადგომი ვოლიერებით, პავლოვის მოძღვრების მიხედვით მოწყობილი ხმაგაუვალი კამერებით, ექსპერიმენტული სააბაზანოებით, ელექტროფიზიოლოგიური კვლევის ეკრანირებული კაბინებით, ცალკე რენტგენკაბინეტით და ა. შ.

ფილიალში მუშაობს 22 მეცნიერ-თანამშრომელი და ექიმი. მათ შორის 6 მედიცინის მეცნიერებათა კანდიდატია. მეცნიერ-მუშაკთაგან თერაპევტია 6, ნევროპათოლოგი — 3, კლინიკური ლაბორანტი — 2, ბიოქიმიკოსი — 2, პედიატრი — 2, გინეკოლოგი — 2, რენტგენოლოგი — 1, ფიზიოლოგი — 1, ქიმიკოს-რადიოლოგი — 1,

დაწესებულების შენახვისა და მეცნიერული მუშაობის წარმართვისათვის რესპუბლიკის ბიუჯეტიდან ფილიალი ყოველწლიურად ღებულობს 2 მილიონ მანეთს.

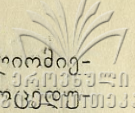
ფილიალის მეცნიერული მუშაობის თემატიკას ძირითადად განსაზღვრავენ ავადმყოფები, რომელთა მკურნალობა წყალტუბოში სასურველ შედეგს იძლევა. საჭიროა აღინიშნოს, რომ თავის მეცნიერულ მუშაობაში ფილიალი მტკიცედ იცავს გარკვეულ სისტემურობას და თანმიმდევრობას დასამუშავებელი პრობლემის ამომწურავად შესწავლის მიზნით. შემდეგ შეძლებისდაგვარად ახდენს ამ საკითხების მონოგრაფიულ გაშუქებას.

ფილიალის თერაპიული განყოფილება რამდენიმე წლის განმავლობაში სწავლობს ძირითადად 2 კონტინგენტის — სახსრების დაავადებით და სისხლის მიმოქცევის მოშლით ავადმყოფებს. მაგალითად, შესწავლილია სახსრების სხვადასხვა დაავადებით, ჰიპერტონიითა და გულის მანკით ავადმყოფთა წყალტუბოში მკურნალობის ეფექტური მეთოდების შემუშავებასთან დაკავშირებული საკითხები, აგრეთვე მედიკამენტურ, ფიზიკურ და სხვა მეთოდებთან კომპლექსში ბალნეოპროცედურებით მკურნალობის მეთოდები. ამყობად განყოფილება სწავლობს მთელ რიგ ისეთ ძვრებს, რომლებიც წარმოიშვება ორგანიზმში წყალტუბოს ბალნეოპროცედურების გავლენით. კვლევის შედეგები მოგვცემს კურორტში მკურნალობის ჩვენებათა შემდგომი დაზუსტების შესაძლებლობას.

ნევროლოგიური განყოფილება მთელი რიგი წლების მანძილზე სწავლობს წყალტუბოს ბალნეოპროცედურებით მკურნალობის ეფექტურობას პერიფერიული ნერვული სისტემის სხვადასხვა წარმოშობის (ინფექციური, ტოქსიკური, ტრავმული) დაავადებების დროს. დაწყებულია ამ პროცედურების სამკურნალო გავლენია შესწავლა ზურგის ტვინის ტრავმული დაზიანებისას.

გინეკოლოგიური განყოფილება სწავლობს წყალტუბოს აბაზანებით მკურნალობის ეფექტურობასთან დაკავშირებულ საკითხებს უნაყოფობისა, ოვარიულ-მენსტრუალური ციკლის მოშლილობის, საშვილოსნოს ყელის ეროზიის, კლიმაქტერიული სინდრომებისა და ქალთა სხვა მსგავსი დაავადებების დროს.

საჭიროდ მიგვაჩნია ცალკე აღინიშნოს, რომ გინეკოლოგიური განყოფილება ამუშავებს აგრეთვე ისეთ მნიშვნელოვან საკითხებს, როგორცაა ბალნეომკურნალობის შესაძლებლობა წყალტუბოში ორსულ ქალთა სხვადასხვა დაავადებების, მათ შორის ტოქსიკოზების გამოვლინების დროსაც კი.

ბავშვთა განყოფილება სპეციალურად შექმნილია პოლიომი-
ლიტის ნარჩენი მოვლენების დროს წყალტუბოს ბალნეოპროცედურებ-
რებით მკურნალობის ეფექტიურობის შესწავლის მიზნით.

ექსპერიმენტული განყოფილება მუშაობს კლინიკურ განყოფი-
ლებებთან თანამოქმედებით, ეხმარება ამ განყოფილებებს მეცნიე-
რული მუშაობის დროს წამოჭრილი მთელი რიგი საკითხების გა-
დაწყვეტაში. გარდა ამისა, იგი დიდ მუშაობას ატარებს ორგანიზმზე
(ნორმასა და პათოლოგიაში) წყალტუბოს ბალნეოპროცედურების
მოქმედების მექანიზმის შესწავლისათვის.

ფილიალის მეცნიერული პროდუქცია კალენდარული წლის
ბოლოს ფორმდება ცალკე შრომების სახით. ტრადიციად დამკ-
ვიდრდა ყოველწლიურად საანგარიშო-სამეცნიერო სესიების ჩატა-
რება, რომლებზეც ფილიალის მუშაკები ანგარიშს აბარებენ მათ
მიერ გაწეული მუშაობის შესახებ. ფილიალის შრომების ნაწილი
გამოვიდა 1956 წელს მასობრივი ტირაჟით ორ ტომად. მომზადე-
ბულია მასალები მორიგი ტომისათვის 20—22 ნაბეჭდი ფურცლის
მოცულობით. მეცნიერ-თანამშრომელთა ზოგიერთი შრომა დაბეჭ-
დილია რესპუბლიკურ და საკავშირო პერიოდულ გამოცემებში.

ფილიალის ექვსი მეცნიერ-მუშაკი ამთავრებს საკანდიდატო
დისერტაციის გაფორმებას, მთავრდება ორი სადოქტორო დისერ-
ტაცია და გროვდება მასალები კიდევ ორი სადოქტორო დისერტა-
ციისათვის.

ფილიალში წარმოებული კვლევა-ძიებითი მუშაობისა და და-
კვირვებების საფუძველზე შემდგომ ზუსტდება წყალტუბოში ავად-
მყოფთა მკურნალობის ჩვენებანი და უკუჩვენებანი.

მიმდინარე წლისათვის გათვალისწინებულია ძირითადად გადა-
მუშავდეს კურორტზე დღემდე მოქმედი მკურნალობის მეთოდთა
და დაზუსტდეს სამკურნალო ჩვენებები.

აღსანიშნავია ისიც, რომ ფილიალი ყოველდღიურ მაღალკვალი-
ფიციურ კონსულტაციურ დახმარებას უწევს კურორტ წყალტუბოს
სამკურნალო დაწესებულებათა მუშაკებს, ქმედითად ეხმარება ავ-
რეთვე მახლობელი კურორტების — მენჯისა და საირმის სამკურნა-
ლო დაწესებულებების პრაქტიკოს ექიმებს მეცნიერულ მუშაობაში.

წყალტუბოს გინეკოლოგიურ ავადმყოფთა მკურნალობის ზოგინათი საკითხი

კურორტ წყალტუბოში ჩამოსულ ავადმყოფთა მნიშვნელოვან
კონტინგენტს გინეკოლოგიური ავადმყოფები წარმოადგენენ. უკა-
ნასკნელ წლებში კურორტი მომსახურებას უწევს 70 ათასზე მეტ

ავადმყოფსა და დამსვენებელს, მათ შორის 10—12 ათასი ქალი, რომლებიც შეპყრობილი არიან გენიტალურ ორგანოთა დაავადებით. ამიტომ დაავადებათა ამ ნოზოლოგიური ჯგუფის, ერთი მხრივ, ჩვენებებისა და წინააღმდეგჩვენებების დაზუსტებას და, მეორე მხრივ, მათი კომპლექსური მკურნალობის რაციონალური მეთოდების ძიებას მეტად დიდი პრაქტიკული და თეორიული მნიშვნელობა აქვს.

სწორედ ზემოაღნიშნული ამოცანის გადაწყვეტაზე მუშაობს უშუალოდ საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს კურორტოლოგიისა და ფიზიოთერაპიის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის წყალტუბოს ფილიალის გინეკოლოგიური განყოფილება.

ფილიალის გახსნის დღიდან (1950 წ.) დღემდე გინეკოლოგიური განყოფილება სისტემატურად აწარმოებს ექსპერიმენტულ და კლინიკურ დაკვირვებებს წყალტუბოს მინერალური წყლების გავლენის მექანიზმის გამოსავლინებლად ქალის სასქესო ორგანოების მთელი დაავადებათა დროს. ამასთან განყოფილება წარმოადგენს მეთოდურ-საკონსულტაციო ცენტრს, რომელიც ხელმძღვანელობს კურორტზე ავადმყოფ ქალთა კომპლექსური მკურნალობის საქმეს.

განყოფილებაში ფუნქციონირებს 10 საწოლი და მას მომსახურებას უწევს ორი მეცნიერ-თანამშრომელი. განყოფილება თანამედროვე ბალნეოგინეკოლოგიის ყველაზე აქტუალური საკითხების გათვალისწინების საფუძველზე და წინასწარ დამტკიცებული სათანადო თემატიკის მიხედვით მთელი წლის განმავლობაში აწარმოებს მეცნიერულ-პრაქტიკულ დაკვირვებას 180 ავადმყოფზე, რომელთაც უმთავრესად გზავნიან რესპუბლიკის ფაბრიკა-ქარხნების პროფადგილოკომები, აგრეთვე კლინიკები და სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტები.

ფილიალის გინეკოლოგიური განყოფილება ამჟამად ამთავრებს მეტად აქტუალური საკითხების დამუშავებას, რომლებიც ეხება ტოქსიკოზებით დაავადებულ ორსულთა მკურნალობის ჩვენებების დაზუსტებას, აგრეთვე წყალტუბოს მინერალური წყლების გავლენის მექანიზმის შესწავლას კლიმაქტერიული მოშლილობის დროს.

უახლოესი წლებისათვის განყოფილებამ გაითვალისწინა შესწავლა კურორტზე მკურნალობის შესაძლებლობის საკითხისა ქალის შინაგანი სასქესო ორგანოების განუვითარებლობისა და საშვილოსნოს ფიბრომიომის სუბსეროზული და ინტერსტიციული ფორმების დროს.

პრაქტიკულად ეხმარება რა კურორტის სამკურნალო დაწესებულებებს, ფილიალის გინეკოლოგიური განყოფილება რეგულარულად უწევს კონსულტაციას როგორც ამბულატორიული, ისე სანატორიული სექტორის ავადმყოფებს. ამასთან, განყოფილება ატარებს სემინარებს კურორტზე გინეკოლოგიის დარგში მომუშავე პრაქტიკოსი ექიმებისათვის წარმოებისაგან მოუწყვეტლად. გარდა ამისა, კურორტის კლინიკებში თუ სანატორიუმებში მომუშავე ექიმი-გინეკოლოგები ფილიალის რეკომენდაციით კვალიფიკაციის ასამაღლებლად იგზავნებიან ჩვენი ქვეყნის სხვადასხვა ქალაქში.

საჭიროებისდა მიხედვით სპეციალიზაციის ციკლის გასავლელად იგზავნებიან ისეთი პრაქტიკოსი ექიმები, რომლებსაც კურორტ წყალტუბოში მუშაობის არა ნაკლებ 3 წლის სტაჟი აქვთ.

საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარებამდე წყალტუბო ითვლებოდა მეტად ჩამორჩენილ პროვინციულ კურორტად. აქ ავადმყოფები მეტწილად ნახევრად ღია სააბაზანოებით სარგებლობდნენ ყოველგვარი საექიმო მეთვალყურეობის გარეშე. ეს გარემოება აიხსნება იმით, რომ რევოლუციამდე წყალტუბოს არ ჰყავდა ექიმთა მინიმალური ოდენობაც კი.

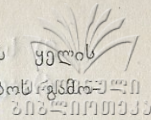
საბჭოთა ხელისუფლების წლებში კურორტის სახე ძირეულად შეიცვალა. ახლა აქ ყველა პირობაა შექმნილი მშრომელთა კულტურული დასვენებისა და მკურნალობისათვის. ამ საქმეში მნიშვნელოვანი წვლილი შეაქვს გინეკოლოგიურ სამსახურს: კურორტზე სამკურნალოდ ჩამოსული ყველა ქალი, მიუხედავად დაავადების ხასიათისა, გადის დეტალურ გინეკოლოგიურ გასინჯვას სანატორიუმებსა თუ ბოლიკლინიკებში და საჭირო შემთხვევაში იგზავნება ფილიალში კონსულტაციისათვის. ავადმყოფ ქალთა საყოველთაო პროფილაქტიკური გასინჯვა გამოირიცხავს ინფექციური (გადამდები) დაავადებების გავრცელებას, რაც მოსალოდნელია საერთო სააბაზანო აუზების გამოყენების შემთხვევაში.

ამჯერად ორ სანატორიუმს — „მეგობრობასა“ და „რკინიგზელს“ — აქვს თავისი სპეციალური გინეკოლოგიური განყოფილება.

გინეკოლოგიურ ავადმყოფთა მკურნალობის ჩვენებები

ქალის სასქესო ორგანოების ქრონიკული ან თებითი დაავადებანი:

1) კოლპიტი, ცერვიციტი (ეროზია — მარტივი ფორმა), ენდოცერვიციტი;

შენიშვნა: 1) წყალტუბოში მკურნალობისათვის საშვილოსნოს ყელის ეროზიებით დაავადებულთა შერჩევის დროს საეჭვო შემთხვევაში კიბოს (გამონაკლის) რიცხვის მიზნით აუცილებელია გაკეთდეს ბიოფსია.

2) ტრიქომონადური კოლპიტის დროს ინიშნება მხოლოდ ინდივიდუალური აბაზანები.

- 2) მეტრო-ენდომეტრიტი;
- 3) საშვილოსნოსა და დანამატების ანთება;
- 4) მენჯის შემაერთებელი ქსოვილის ანთება;
- 5) მენჯის პერიტონეუმის ანთება;
- 6) ოპერაციის შემდგომი გართულებანი (ინფილტრატი, შეხორცებები, ექსუდატი).

ჰიპოგენიტალური დარღვევები, წარმოშობილი:

- 1) ანთებითი დაავადებების ნიადაგზე;
- 2) შინაგანი სასქესო ორგანოების განუვითარებლობით;
- 3) საკვერცხეების ფუნქციის დაქვეითების (ჰიპო-ოლიგოამენორეა) შედეგად.

კლიმაქტერიული სინდრომი (ჰორმონების ბალანსის ცვლილებები, ჰიპერტონია, დამახასიათებელი გამოვლინებანი სისხლის მიმოქცევის ორგანოების მხრივ, ართროპათია და სხვ.).

უნაყოფობა და ჩვეული აბორტი, გამოწვეული:

1. ანთებითი პროცესის ნიადაგზე;
- 2) შინაგანი სასქესო ორგანოების განუვითარებლობით;
- 3) საკვერცხეების ფუნქციის უკმარისობის შედეგად.

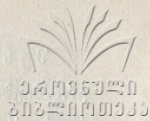
შენიშვნა: სასქესო ორგანოების ანთებითი დაავადებით ავადმყოფები კურორტ წყალტუბოში სამკურნალოდ შეიძლება გაიგზავნონ მწვავე პროცესის ჩათავებიდან არა უადრეს 7—8 კვირის შემდეგ.

გინეკოლოგიურ ავადმყოფთა მკურნალობის წინააღმდეგ-ჩვენებები

- 1) მწვავე და ქვემწვავე პროცესები;
- 2) ჩირქოვანი პროცესები მცირე მენჯში: მენჯის პერიტონეუმისა და შემაერთებელი ქსოვილის ჩირქოვანი ანთება, საკვერცხეებისა და კვერცხსავალების ჩირქოვანი სიმსივნეები;

3) სასქესო ორგანოების ტუბერკულოზი;

4) ავთვისებიანი და კეთილთვისებიანი სიმსივნეები.

შ ე ნ ი შ ე ნ ა: 1) უსიმბტომო ფიბრომიომა და ორსულობა პირველ ნახევარში ერთდროულად კურორტზე სამკურნალოდ ნაჩვენები ექოტრაგენიტალური დაავადების არსებობისას წინააღმდეგჩვენებას არ წარმოადგენს.

2) ორსულობა პირველ ნახევარში სხვა გადაუდებელი ჩვენებების დროს არ წარმოადგენს წყალტუბოში მკურნალობის წინააღმდეგჩვენებას.

რ ე დ ა ქ ტ ო რ ი დ ო ც . კ . ჩ ა ჩ ა ვ ა

ქვეყნის ეროვნული ცენტრი დაავადებების კონტროლი და საზოგადოებრივი ჯანდაცვა

USSR MINISTRY OF HEALTH
MINISTRY OF HEALTH, GEORGIAN SSR

Materials for Seminar Called by
World Organization of Health Pro-
tection for Organizers of Public
Health Protection in Foreign Coun-
tries

THE TSKALTUBO BRANCH OF THE RESEARCH
INSTITUTES OF HEALTH RESORTS AND PHYSICAL
THERAPY, MINISTRY OF HEALTH,
GEORGIAN SSR

(Prospectus)

TBILISI
1960

The Tskaltubo Branch of the Research Institute of Health Resorts and Physical Therapy was founded in 1950. Its principal task is to study the influence of curative factors of Tskaltubo on the organism of a sick man, to determine the mechanism of this influence and thus to work out the most effective and rational methods of their application.

The structure of the Branch corresponds to the above mentioned task. The Branch has all the requisite modern equipment and its laboratories and sections are equipped according to the latest achievements of science.

The clinical sections of the Branch are the principal basis of research. Free treatment at the Branch makes it possible to work out preliminary plans of research.

The therapeutic section of the Branch has 45 beds, the neurological—20, the gynaecological—10 and the pediatric—25. All these sections give treatment to 1350 sick people annually, among them 200 children.

The clinical sections of the Branch are served by diagnostic and biochemical laboratories which have all the necessary equipment for making clinical-diagnostic, biochemical and other tests. Besides, the Branch has a laboratory of isotopes where problems of the permeability of capillaries, the functional state of the thyroid gland, etc., are investigated. The X-ray room of the Branch has an up-to-date apparatus which enables the physician to obtain separate and serial tonograms, teleröntgenograms, röntgenokymograms and so on.

Side by side with this each section has a well-equipped room for functional diagnostics. For instance, the therapeutic section is equipped with an apparatus registering electro-balisto-vectorocardiograms, as well as with an installation registering the speed of diffusion of pulsation waves.

320253-20
3125-1110933

There is a special room for the investigation of the external respiration of the lungs, the respiratory functions of blood, the absorption of oxygen by tissues and so on.

There is another special room for the investigation of the functional condition of the muscles of the lower extremities and the circulation of peripheral blood in patients with disordered permeability of the circulatory system.

The neurological section has a special apparatus registering the action currents and stimulation of muscles (electromiograph, chronaximetre), an installation fixing their ability to act and their tonus and so on.

The pediatric section has the same installation. Besides it has pletismographs for all of the four extremities and so on.

The gynaecological section has a hormone laboratory of estragens (estrone, estriol, estradiol) and 17-neutral ketosteriodes.

The work of the clinical section of the Branch is coordinated with the work of the section of experimental balneology which occupies a separate building and is equipped with the newest apparatus. This section is supplied with all kinds of open-air cages (for dogs, rabbits, frogs and so on), sound-proof chambers designed according to Pavlov, experimental baths, screened cabins for electrophysiological investigation, a separate X-ray room and so on.

There are 22 scientific workers and physicians at the Branch. Among them 6 are Masters of sciences, 6 scientific workers are therapeutists, 3 — neuropathologists, 2 — biochemists, 2—pediatrists, 2—gynaecologists, 1—röntgenologist, 1—physiologist, 1—chemist-radiologist, 2—clinical laboratory assistants. The annual budget of the Branch totals 2 million roubles.

The choice of subjects for research is chiefly determined by those patients for whom treatment at Tskaltubo has proved effective. It must be mentioned here that the Branch, in order to achieve an exhaustive study of a problem, carries it out systematically and, as a rule, publishes monographs.

For several years the therapeutic section has been studying diseases of 2 contigents of joints and disorders of blood circulation. Some problems concerning the effective treatment of various diseases of the joints, hypertonia, and heart diseases by

means of physical, complex balneological and other methods have already been studied.

At present the therapeutic section of the Branch studies the problem of organic changes caused by balneological treatment. The result of this study will make the methods of such treatment more precise.

For several years the neurological section has been studying the efficiency of balneological methods of treatment in cases of diseases of the peripheral nervous system of different origin (infectious, toxic, traumatic). The study of possibilities of treating traumatic disorders of the spinal cord by balneoprocures has begun.

The gynaecological section studies problems of efficiency of balneological treatment in cases of sterility, disorders of the menstrual cycle, erosion of cervix uteri, climacteric syndromes and other women's diseases.

In future the gynaecological section will study important problems of treatment of various diseases of expectant mothers (for instance, cases of toxicosis) by balneo-therapy.

The pediatric section was formed specially with the purpose of studying methods of treatment of residual phenomena of poliomyelitis by balneo-procedures in Tskaltubo.

The experimental section coordinates its work with the work of clinical sections and helps them in solving various problems which arise in the process of their work. Besides it devotes a great deal of attention to studying the influence of the Tskaltubo waters on the organism (in a normal and pathological state.)

The scientific papers of the sections of the Branch are published at the end of the year. There is another tradition — to hold a session at the end of the year. At this session the researchers of the Branch give an account of their work. The proceedings of the Branch were published in 1956 as a mass edition in two volumes. The material for the next volume has already been prepared (20—22 printer's sheets). Some works by the scientific workers of the Branch have been published in periodicals of the Republic and the Union.

Six scientific workers of the Branch are finishing their candidate's theses, two doctoral theses are almost finished and the material for two more doctoral theses has been prepared.

On the basis of research carried out at the Branch the indications and contra-indications for treatment at Tskaltubo are being determined more precisely.

It is planned to introduce radical changes into methods of treatment at Tskaltubo in the current year.

It should be mentioned that the Branch gives daily and qualified help to physicians at medical-prophylactic institutions at Tskaltubo as well as at Menji and Sairme (neighbouring health resorts).

SOME PROBLEMS OF TREATMENT OF GYNAECOLOGICAL CASES IN TSALTUBO

A great number of patients coming to Tskaltubo are gynaecological cases. During the last few years the health resort of Tskaltubo was visited by about 70 thousand people, among them 10—12 thousand women suffering from diseases of the genital organs. No doubt, therefore, that it is a matter of great practical and theoretical importance to study indications and contra-indications and, on the other hand rational methods of complex treatment of this group of nosological diseases.

The task of the gynaecological section of the Tskaltubo Branch of the Research Institute of Health Resorts and Physical Therapy is to solve the above mentioned problems.

Since the foundation of the Branch (1950) up to the present, the gynaecological department has been studying the mechanism of the influence of the Tskaltubo mineral waters upon the female organism in cases of diseases of the sexual organs. At the same time the section is the consultation centre of the resort which directs the complex treatment of sick women.

The gynaecological section has 10 beds and is attended by two scientific workers. During the year they carry out preliminarily planned research on more than 180 patients, who are sent to Tskaltubo chiefly by trade-union organizations of plants and factories, by clinics and research institutes.

At present the gynaecological department is completing work on a number of important problems connected with the determination of indications for the treatment of toxæmia of pregnancy; as well as the study of the mechanism of the effect of the Tskaltubo mineral waters on climacteric disorders.

The department intends, in the next few years, to investigate the curative properties of Tskaltubo in cases of genital underdevelopment in women, and of subserous and interstitial fibromatosis.

The department assists other medical institutions at Tskaltubo by giving consultations to out-patients and sanatorium patients. It also conducts seminars for gynaecologists working at the sanatoria. Besides this, on the recommendation of the Department, gynaecologists who have worked at Tskaltubo for not less than 3 years are sent to special courses in various cities of the Soviet Union.

Before the establishment of the Soviet rule in Georgia, Tskaltubo was regarded as a provincial health resort. Patients took baths in the open practically without any medical attendance. This may be explained by the fact that there were too few doctors at Tskaltubo in pre-revolutionary times. In Soviet times the situation was radically changed. Working people coming to Tskaltubo are afforded every possibility to rest and to take cures. The Gynaecological Department does its share in this work.

All women arriving for a cure undergo a thorough examination either at the sanatorium or at a dispensary and, whenever necessary, cases are referred to the Department. General prophylactic examinations exclude the possibility of infection which might otherwise spread through the public baths.

At present two sanatoria, „Megobroba“ and „Rkinigzeli“, have gynaecological departments.

INDICATIONS FOR GYNAECOLOGICAL CASES

a) Chronic inflammations in the genitals.

1. Colpitis, cervicitis (erosion—simple form), endocervicitis;

Note: a)—In cases of erosion of the cervix uteri, biopsy should be resorted to, in order to exclude cancer.

b) Only individual baths are to be assigned in cases of colpitis caused by trichomoniasis.

2.—Metro-endometritis.

3.—Inflammations of the uterus and ovaries.

4.—Inflammation of the pelvic connective tissues.

5.—Pelveoperitonitis.

6.—Post-operational complications (infiltration, commissures, exudation).

b) Hypogenital disorders caused by:

1.—Inflammatory processes.

2.—Underdevelopment of sexual organs.

3.—Hypooligomenorrhoea.

c) (Climacteric syndrome) anomalous functioning of endocrine glands, hypertonia, characteristic manifestations on the part of the organs of circulation, arthropathy, etc.).

d) Sterility, chronic miscarriage, caused by:

1. Inflammatory processes.

2. Underdevelopment of sexual organs.

3. Insufficient functioning of ovaries.

(Note: Cases of inflammation in the sexual organ may be sent for treatment at Tskaltubo only 7—8 weeks after the acute stage has passed).

CONTRA-INDICATIONS

1. Inflammatory and sub-inflammatory processes.

2. Suppuration in the pelvis: suppuration in the pelvic peritoneum and connective tissue, suppurative tumours in the ovaries and euiducts).

3. Tuberculosis of the sexual organs.

4. Malignant and benign tumours.

(Note: The following conditions are not contra-indications to treatment at Tskaltubo:

1. non—symptomatic fibromyoma during the first half of pregnancy, accompanied by some extragenital disease.

2. Early stages of pregnancy, if the case is otherwise urgent.

Editor Assistant Professor K. Chachava

Documentation par le seminaire or-
ganisé par l'organisation Mohdiale
de la santé.

LA FILIALE DE TSKALTOUBO DE RECHERCHE
SCIENTIFIQUE D' HUDROLOGIE ET DE
PHYSTOTHERAPIE DU MINISTERE DE LA
SANTÉ' DE LA R. S. S. DE GÉORGIE

(Aperçu)

L'Institut de Recherches scientifiques d'Hydrologie et de Physiothérapie a créé sa filiale de Tskhaltoubo en 1950 avec pour objet l'étude scientifique de effets des eaux de Tskaltoubo dans le traitement des maladies, l'étude des mécanismes d'action des facteurs thérapeutiques et la mise au point des méthodes les plus rationnelles et les plus efficaces d'application du traitement.

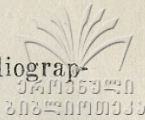
La structure de la filiale est conforme à son but; la filiale dispose des techniques médicales et de l'instrumentation de recherche scientifique, les plus modernes de laboratoires, et de services appropriés.

La base de la filiale est consitutéée par son service de clinique qui effectue un travail de recherche scientifique, en étudiant les malades qui sont envoyés à la clinique dans le cadre des hospitalisations sur bons de séjour, à la charge du budget de la République. Le traitement gratuit crée les conditions d'un travail scientifique facilité qui peut être orienté conformément à un plan préalable; les malades pouvant être sélectionnés dans les meilleures conditions.

Le service thérapeutique de la filiale comporte 45 lits, le service neurologique 20, le service gynécologique 10, le service de pédiatrie 25 lits. La capacité de la filiale correspond actuellement à 100 lits. L'ensemble des services a reçu durant l'année 1.350 malades dont 200 pour le service de pédiatrie.

Le service de clinique reçoit les indications qui lui sont fournies par les laboratoires de diagnostic clinique et de biochimie qui sont équipés de façon moderne et disposent de l'appareillage nécessaire pour effectuer les analyses clinico-diagnostiques et biochimiques. En outre, il y a un laboratoire d'isotopes où se poursuit un travail de recherche scientifique sur la perméabilité capillaire, sur les problèmes des troubles des grandes thyroïdes etc... Le laboratoire de radiologie équipé de façon moderne

fournit des radiogrammes, des tomographies, des téléradiographies, des kymoradiographies etc..

Tous les services disposent, d'autre part, de cabinets de diagnostic fonctionnel bien équipés; c'est ainsi par exemple que la section de thérapeutique (médecine générale) dispose d'un appareillage électrocardiographique complet.

Un cabinet spécial étudie les fonctions respiratoires, l'assimilation de l'oxygène dans les tissus, etc..

C'est de même un cabinet spécialisé qui est chargé d'étudier les malades atteints d'affections cardiovasculaires en ce qui concerne la circulation périphérique, l'état des muscles des membres etc..

La section neurologique dispose d'un appareillage lui permettant d'étudier l'activité électrique du muscle, son excitabilité (électromyogramme, chronaximètre), Il a les moyens d'étudier le tonus et la capacité de travail du muscle.

Le service de pédiatrie dispose d'équipements analogues, sans compter les appareillages de plethysmographis.

La section de gynécologie dispose d'un laboratoire pour le dosage hormonal des cestrogènes (oestrones, oestrols, oestradiol), et des 17 cétostéroïdes.

La clinique de la filiale est également en rapport étroit avec la section de balnéologie expérimentale qui occupe un bâtiment spécial et qui est équipée avec les appareils les plus récents. Ce service dispose de tous les animaux d'expérience nécessaires (chiens, lapins, grenouilles etc..), il dispose d'une volière permanente et de chambres insonores selon la technique de Pavilon, de bains expérimentaux, de cabinets de recherche électrophysiologique avec écran lumineux, de salles de radiologie etc..

Le personnel de la filiale se compose de 22 scientifiques et médecins, dont 6 candidats es-sciences médicales, 6 thérapeutes, 3 neurologues, 2 assistants de laboratoire clinique, 2 biochimistes, 2 pédiatres, 2 gynécologues, 1 radiologue, 1 physiologiste, 1 radiologue chimiste.

Pour l'entretien de l'Institut et pour le travail scientifique la filiale de l'Institut reçoit une somme de deux millions de roubles sur les comptes du budget de la République. Les thèmes de recherche scientifique de la filiale sont essentiellement déter-

minés par les maladies qui sont traitées avec succès par la cure de Tskaltoubo. Il est à noter que le travail scientifique de la filiale est réglé par un plan méthodique qui prévoit l'étude par étape des problèmes envisagés; dans la mesure du possible les travaux donnent lieu à la publication de monographies,

Le service de thérapeutique de la filiale étudie depuis plusieurs années deux grands groupes de malades: les malades atteints de maladies de l'articulation, et les malades atteints de troubles de la circulation sanguine. C'est ainsi, que l'on a étudié les différents aspects des maladies des articulations et de l'hypertension vasculaire ainsi que de l'insuffisance cardiaque, dans leurs rapports avec le traitement par la cure de Tskhaltoubo; on étudie également les méthodes de traitements combinés, médicamenteux, physiques, et balnéothérapeutiques complexes. Actuellement la section étudie toute une série de modifications produites dans l'organisme par la cure de Tskhaltoubo. Les résultats de cette recherche permettront de mieux préciser encore les indications de cure.

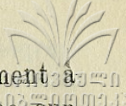
La section neurologique étudie depuis plusieurs années les effets de la cure de Tskhaltoubo dans toute une série d'affections du système nerveux périphérique, d'origine diverse, (infectieuse, toxique, traumatique). On a commencé à étudier le mode d'action thérapeutique de la cure dans les cas de traumatismes de la moelle,

La section gynécologique étudie, en rapport avec les effets de la cure, les problèmes de la stérilité, les troubles du cycle ovarien, les érosions du col utérin, les syndromes de la ménopause, et d'autres affections gynécologiques.

Il nous semble nécessaire d'ingiquer séparément que la section gynécologique étudie des questions aussi importantes que celles du traitement balnéologique à Tskhaltoubo, au cours des différentes affections de la grossesse et en particulier au cours des toxicoses gravidiques.

La section de pédiatrie a été mise sur pieds en vue d'étudier tout particulièrement le problème du traitement de séquelles de poliomyélite par la cure de Tskhaltoubo.

La section expérimentale travaille en collaboration avec les services de cliniques, elle aide ses services à résoudre toute une série de problèmes qui se trouvent posés par la recherche scien-

tifique. La section expérimentale travaille aussi activement à étudier le mécanisme de l'action de la cure de Tskhaltoubo sur l'organisme, sur ses aspects normaux et pathologiques; les résultats obtenus par le travail scientifique de la filiale trouvent leur expression, au terme de chaque année, dans la publication de recueils de ses travaux. Il est devenu de tradition que la filiale organise chaque année une séance de compte rendu d'activité scientifique au cours de laquelle les travailleurs de la filiale exposent les résultats qu'ils ont obtenu dans leur travail. Un recueil des travaux de la filiale a paru en 1956 en deux tomes à fort tirage. Pour le tome prochain les matériaux déjà rassemblés correspondent à vingt deux feuillets imprimés; quelques uns des travaux de collaborateurs scientifiques de la filiale ont été publiés dans les revues périodiques de la République et de l'Union.

Six des collaborateurs scientifiques de la filiale terminent leurs thèses de candidature, deux thèses de doctorat sont en cours d'achèvement tandis que deux autres sont en cours de préparation.

Les travaux de la filiale et les observations poursuivies par les chercheurs scientifiques de l'établissement ont permis de donner un caractère plus précis aux indications et aux contre indications de la cure.

Pour l'année en cours il est envisagé de façon fondamentale la méthode d'application de la cure utilisée jusqu'ici et de donner plus de précisions aux indications de traitement.

Il est également à noter que la filiale dispense une aide quotidienne précieuse aux travailleurs des différents établissements de cure de Tskhaltoubo; elle fournit aide et consultations pour le travail scientifique aux médecins praticiens des établissements des villes d'eaux voisines de Mendjis, et de Sairmé.

Quelques Aspects du traitement des affections gynécologiques par la cure de Tskhaltoubo

Parmi les malades qui viennent en traitement dans la ville d'eau de Tskhaltoubo un fort contingent est représenté par les malades atteintes de troubles gynécologiques. Au cours des dernières années, la ville d'eau dessert plus de 70.000 malades et cu-

ristes dont 10 à 12.000 sont des femmes atteintes de troubles des organes génitaux. Aussi est-il d'une grande importance théorique et pratique de présenter les indications et les contre indications des affections relevant de ce groupe nosologique ainsi que de rechercher les méthodes de traitements complexes qui leur sont les mieux appropriées.

C'est précisément à résoudre ces problèmes que la section gynécologique de la filiale de Tskhaltoubo de l'Institut d'hydrologie et de physiothérapie du Ministère de la Santé publique de la R. S. S. de Géorgie, consacre son activité.

Depuis la date de l'ouverture de la filiale jusqu'à ce jour, la section gynécologique poursuit un travail de recherche expérimentale systématique et d'observations cliniques sur le mécanisme de l'action thérapeutique des eaux minérales de Tskhaltoubo dans différentes affections des organes génitaux. En outre la section représente un centre de consultations et d'indications de méthodes qui supervise l'activité de la ville d'eau dans le domaine du traitement des maladies gynécologiques.

La section fonctionne avec 10 lits d'hospitalisation et deux travailleurs scientifiques. La section, équipée de façon moderne en ce qui concerne la balnéothérapie gynécologique, a poursuivi l'étude de 180 malades en provenance, en majeure partie, des services médicaux d'usines et de fabriques ou des instituts cliniques. Ce travail est réalisé dans la perspective des problèmes les plus actuels et conformément à un programme de recherche établi à l'avance.

La section gynécologique de la filiale met actuellement au point l'étude d'une question d'actualité, à savoir, le traitement et surtout les indications de traitement des toxicoses gravidiques; un autre problème est celui des mécanismes de l'action de la cure de Tskhaltoubo dans les troubles de la ménopause.

Dans un proche avenir la section de gynécologie entreprendra l'étude des possibilités de traitement par cure dans les cas d'insuffisance de développement des organes génitaux et de fibromes utérins dans les formes subssereuses et interstitielles.

Apportant son aide aux établissements de cure, la section gynécologique de la filiale assure de façon régulière des consultations auprès des malades des sanatoria ainsi que des consulta-

tions ouvertes. La section assure des séminaires pour les médecins praticiens travaillant dans les établissements de cure gynécologique. En outre les médecins travaillant comme gynécologues dans les cliniques et les sanatoria de la ville d'eaux sont envoyés, sur la recommandation de la section gynécologique, dans différentes villes pour y recevoir une qualification plus élevée.

Compte tenu des besoins, ce sont des médecins praticiens qui ont un stade d'au moins trois ans de travail dans les établissements de cure de Tskhaltoubou qui bénéficient de ces stages de qualification. Avant l'établissement du pouvoir soviétique en Géorgie, Tskhaltsoubou était considéré comme une ville d'eaux de second ordre, mal équipée; les malades étaient traités dans les bains à moitié ouverts, sans contrôle médical en raison de la pénurie de médecins dont le nombre à Tskhaltoubou était infime.

Sous le pouvoir soviétique l'aspect de la ville d'eaux s'est radicalement modifié. A l'heure actuelle toutes les conditions sont créées pour assurer le repos et le traitement des travailleurs dans la ville d'eaux. De ce point de vue la section de gynécologie joue un rôle non négligeable: toute femme venant en cure à Tskhaltoubou est soumise, quelle que soit la nature de l'affection pour laquelle elle vient se faire traiter, à un examen gynécologique détaillé au sanatorium ou à la polyclinique; s'il en est besoin elle est adressée à la section de gynécologie de la filiale. Ces examens systématiques permettent d'éviter la contamination des troubles infectieux. Ces mesures de prophylaxie sont indispensables pour les établissements qui possèdent des bains publics.

Actuellement parmi les sanatoria de Tskhaltoubou il en est deux „Amitié“ (Mégobroba) et le „Cheminot“ (Rkinigzeli) qui ont leur propre service spécialisé en gynécologie.

INDICATIONS DU TRAITEMENT DES MALADIES GYNÉCOLOGIQUES

A. — Maladies infectieuses chroniques des organes génitaux:

I. — Colpite, cervicite, (érosion, forme simple) endocervicites.

Remarques: 1) — pour le traitement des érosions du col utérin il est nécessaire, au cours de l'examen des malades, de pratiquer une biopsie dans les cas douteux afin d'éliminer le cancer.

2) — au cours des affections à trichomonas le traitement hydrothérapique est appliqué en basins individuels.

2.—Métro-endométrie

3.—Inflammation de l'utérus et des annexes

4.—Inflammation du tissu conjonctif, pèlvien

5.—Inflammation péritonéale du petit bassin

6.—complications post-opératoires (infiltrats, bourgeonnements, exsudats)

B.—Troubles hypo-génitaux produits par:

1.—l'état inflammatoire

2.—l'insuffisance de développement des organes sexuels internes

3.—l'insuffisance des fonctions ovariennes (hypo, oligo, aménorrhées)

C.—Syndromes de la ménopause (modification de l'équilibre hormonal, hypertonie, manifestations caractéristiques des organes vasculaires, arthropathies etc...)

D.—Stérilité et avortement habituel provoqués par:

1.—processus inflammatoires,

2.—insuffisance de développement des organes génitaux internes.

Remarques: Les malades atteintes d'affection de l'appareil génital ne peuvent être adressées en cure à Tskhaltoubo que sept à huit semaines après la terminaison des épisodes aigus.

CONTRE-INDICATIONS DE LA CURE DANS LES AFFECTIONS GYNÉCOLOGIQUES

1.—Épisodes aigus et sub-aigus

2.—Processus purulent du petit bassin: inflammation purulente du tissu conjonctif et péritonite du petit bassin, tumeur purulente des ovaires et des trompes

3.—Tuberculose des organes génitaux

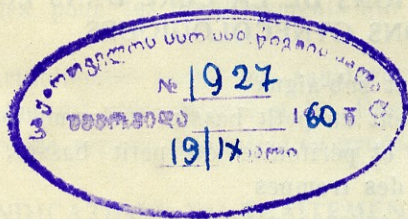
4.—tumeurs bénignes et malignes

Remarques: 1.—Le fibrome à bas bruit et la grossesse dans sa première moitié ne constituent pas des contre indications, en cas d'indication de cure de cause extra-génitale

2.—La grossesse au cours des quatre premiers mois ne représente pas une contreindication lorsque la cure est indiquée de façon urgente par ailleurs.

Le rédacteur: K. Tchachava

უცხოეთის. არიანი ჩსუკო. ჩსსეგოვან
შესანიშნა კურორტილოგიი ჩ ფიზიო-
თერაპიი შჩინსთერსეჩვა ჰრავოოხრ-
ენიი ჳრუზინსკოი სსრ.

შეკ. 1422

შე 02916

ტირაჟი 200

სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის
გამოქვეყნების სტამბა, თბილისი, ი. ჭავჭავაძის პროსპექტი, 1.

Типография Издательства ТГУ им. Сталина, Тбилиси,
проспект И. Чавчавадзе, 1,

60-1927.

საქართველოს
საბჭოთაო
საგარეო
აღმსრებელი
ბიუროს
გამგზავნი

-50

საქართველოს
საბჭოთაო
საგარეო
აღმსრებელი
ბიუროს
გამგზავნი

საქართველოს
საბჭოთაო
საგარეო
აღმსრებელი
ბიუროს
გამგზავნი